

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

§. 1. De Cæremoniis ab Officiatore observandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

TITULUS III.

DE CÆREMONIIS IN VESPERIS SOLEMNIBVS OBSERVANDIS.

Quoniam hæc frequenter, ubi nullæ aliæ Horæ solemniter cantari consueverunt, in Ecclesiis decantantur; ideo paulò exactiùs quoque de earum Cæremoniis est agendum; maximè quia ea, quæ de illis modò dicentur, in Laudibus quoque & aliis Horis solemniter cantari alicubi solitis, cum proportione observanda sunt. Quia verò diversi Ministri in eiusmodi Vesperis decantandis occurrunt, ideo per diversos quoque paragraphos eorum officia sunt indicanda.

§. I.

De Cæremoniis ab Officiatore observandis.

I. Quando Campana maxima pulsatur, Officiator induit Amictum, Albam, Cingulum, Stolam in modum Crucis ante pectus, & Pluviale, ubi consuetudo id habet, quam Gavantus *f. 10. c. 3. num. 8.* tolerari posse ait; alioqui enim juxta Cæremoniale Romanum Episcoporum *l. 2. c. 2.* supra solani Cottam sine Stola induendum esset. Dum verò inchoatur omnium Campanarum pulsus, descendit ex gradu cum Assistentibus, facit Cruci profundam reverentiam, & vertens sese, dum alij ipsi faciunt reverentiam, ipse pro eorum dignitate respondet, & mox sonantibus adhuc omnibus Campanis & Organo, procedit, tecto capite, manibus junctis, dextro pollice super sinistrum posito, medius inter duos Assistentes.

II. Cùm pervenerit ad Altare, sonantibus adhuc Campanis, & Organo, tecto capite genuflectit, & flexis genibus parumper orat, (etiam tempore Paschali, uti expressè habet Cæremoniale Romanum) ac mox surgens facta genuflexione ad sedem se confert, ubi sedet parumper, tecto capite, donec Organum & Campanæ fileant, & tum demum dato signo à Cæremoniarario surgit, dat Cæremoniarario biretum, & junctis atque ad aram conversis manibus, pollice dextro super sinistrum posito recitat totum *Pater & Ave* secretò, ac postea se signo Crucis signans, tangendo frontem

canit DEVS, signando pectus. *in Adiutorium*, ducendo manum ad finistrum humerum. *meum*, ad dextrum. *intende*; & sic junctis iterum manibus perseverat. Dum canitur *Gloria Patri*, caput & humeros versùs Altare inclinat, donec inchoetur: *sicut erat*, vel certè semel cantatum sit *Spiritui sancto* tunc enim se erigit, & ubi semel in primo Psalmo cantatum fuerit *sedes à dextris*, sedet, & accepto birreto à Cæremoniaro, caput tegit.

III. Quando in fine Psalmorum canitur *Gloria Patri* caput & humeros versùs Altare inclinat usque ad *Sicut erat*. Idem aliqui faciunt ad versus: *Sit nomen Domini: Sanctum & terribile nomen Domini. Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini tuo da gloriam.* Sed quia neque Cæremoniale Episcoporum, nec Rubricistæ mentionem faciunt, poterit quis se Consuetudini locorum accommodare.

IV. Finitis omnibus Psalmis, & Organi sono surgit, detractum è capite birretum Cæremoniaro ad dextram suam retrò adstanti porrigit, junctisque manibus Capitulum canit ex libro. Quòd si Hymnus sit *Veni Creator*, aut *Ave maris Stella* debet mox ab initio intonationis genibus supra proximum gradum Altaris flexis manere, donec prima Stropha absolvatur; tunc enim facta reverentia ad sedem redit. Si verò Hymnus incipiat: *IESV nostra Redemptio. Lucis Creator. O Lux beata Trinitas. DEVStuorum militum. Christus Redemptor.* elevat manus, & caput versùs Altare inclinat.

V. Hymno absoluto, & cantato per Cantoriam Versiculo, accipit birretum, & tecto capite sedet, dum cantatur Antiphona. Post inchoatum *Magnificat* à Cantoria (aut si consuetudo sit, ab ipsomet intonato) dat birretum Cæremoniaro, signat se signo Crucis à fronte ad pectus, & junctis manibus ad Altare vadit per longiorem viam, ascendit ad Altare, illudque osculatur, & stans in cornu Epistolæ more solito imponit thus in thuribulum, incensat Crucem, Reliquias, & Altare. Post incensationem reddit thuribulum primo ex Assistentibus in cornu Epistolæ, & procedens in medium, factâ Cruci inclinatione descendit in planum ante medium Altaris, & faciens genuflexionem, ordine, quo venit, redit ad suum locum, ibique stans invitat ad honorem incensationis illum, cui post ipsum facienda est incensatio, inclina-

inclinatione capitis, & ubi incensatus fuit, incensanti capitis inclinatione responder. Si Episcopus addit, non ad suam sedem, sed ad Altare in cornu Epistolæ stans duplici ductu incensatur.

VI. Finito *Magnificat*, dum canitur Antiphona vel Organum pulsatur, potest sedere recto capite, donec Antiphona aut Organi sonus finiatur, tum surgit, dat birretum Cæremionario, jungit manus, canit *Dominus vobiscum*, & Orationem more solito, & solemnī cantu. Cantato *Benedicamus* manibus junctis, & elevatis, submissiore voce canit. *Fidelium anima*, & interjecta Oratione Dominica. *Dominus det nobis*, eodem sono & modo, & postquam Chorus respondit, progreditur ad medium gradus infimi, ibique pro ratione temporis, manibus junctis, stans aut genuflectens manet, donec Antiphona B. Virginis absolvatur; quā finitā, si flectit, canit adhuc flectens Versiculum, deinde surgit, & stans cantat *Oremus*, ac Orationem in suo proprio tono, & tum iterum flectens (si prius ad Antiphonam flectebat) in fine addit *Divinum auxilium*, & statim surgens facit genuflexionem, & accepto birreto tegit caput, ad Sacristiam revertitur, ita tamen, ut hanc primus ipse ingrediatur, Crucique reverentiam faciat.

VII. In Vesperis minùs Solemnibus induitur superpelliceo & pluviali; non sedet, quando venit ad suum locum; reliqua verò omnia, uti in Solemnibus Vesperis peragit.

§. II.

De Officio Assistentium.

I. Quando Campana maxima pulsatur, induunt Cottas, & Pluvialia sine Stola, nisi alicubi consuetudo sit, ut super Cottas etiam amictum induant ad collaria tegenda.

II. Dato signo ad egressum descendunt de gradu cum Officiatore, faciunt Cruci primùm, deinde Officiatori reverentiam, & cooperto capite anteriores pluvialis fimbrias, dexter sinistrâ, sinister dextrâ elevantes, alterâ pectori admotâ eundem comitantur.

III. Ubi ad Altare pervenerint, genuflectunt, parumper orant genibus flexis, & surgentes, iterumque genuflectentes, Officiatore abeunte ad sedem (cui transeunt caput incli-